

Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета от 27 ноември 2012 г., относно участието и социалното приобщаване на младите хора, и по-специално тези с мигрантски произход

(2012/С 393/05)

СЪВЕТЪТ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,

КАТО ПРИПОМНЯТ ПОЛИТИЧЕСКИЯ КОНТЕКСТ ПО ТОЗИ ВЪПРОС, ИЗЛОЖЕН В ПРИЛОЖЕНИЕТО, И ПО-СПЕЦИАЛНО, ЧЕ:

1. В член 2 от Договора за Европейския съюз като основни ценности на Европейския съюз се посочват зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правовата държава и зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете⁽¹⁾.
2. В член 165 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвиждат действия на ЕС, които да бъдат насочени към насърчаване на участието на младите хора в демократичния живот на Европа.
3. В Резолюцията относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.)⁽²⁾ се посочва, че насърчаването на активната гражданска позиция и социалното приобщаване на всички млади хора е сред общите ѝ цели, а участието и социалното приобщаване се определят като две от осемте ѝ области на действие. В резолюцията се посочва, че разглеждането на всеки млад човек като ресурс за обществото и утвърждаването на правото на младите хора да участват в разработването на политики, които ги засягат, посредством водене на постоянен структуриран диалог с младите хора и младежките организации, са сред водещите принципи, които следва да се спазват във всички политики и действия, свързани с младите хора.
4. В стратегията „Европа 2020“ се предлагат три взаимно утвърждаващи се приоритета, основани на интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж. Като част от водещата ѝ инициатива, в Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване ясно се посочва необходимостта да се гарантира такова социално и териториално сближаване, че ползите от растежа и работните места да са споделени в голяма степен и хората, живеещи в условията на бедност и социално изключване, да имат възможност да живеят достоен живот и да вземат активно участие в обществото. В нея също така младежта се посочва като ключова област, в рамките на която инициативата „Младежта в движение“ има за задача да подобри постиженията на образователните системи, както за формално, така и за неформално учене, и да улесни навлизането на млади хора на пазара на труда.

И КАТО ОТБЕЛЯВАТ, ЧЕ:

5. тези заключения имат за цел да обхванат всички младежи, и по-специално тези с мигрантски произход⁽³⁾;

КАТО ОТЧИТАТ, ЧЕ:

6. активното участие на младите хора обхваща всички области, които засягат техния живот, както и активна ангажираност с демократичните процеси;
7. социалното приобщаване на младите хора предполага достъп до услуги като здравеопазване, формално образование и неформално и самостоятелно учене, информационни и комуникационни технологии (ИКТ), култура, жилищно настаняване, социални услуги и заетост, независимо от пола, расата и етническия произход, религията или убежденията, евентуалните увреждания, възрастта или сексуалната ориентация;
8. основна характеристика на Европейския съюз е расовото, етническото, културното и религиозното многообразие. Мобилността и миграцията са основен източник на многообразие: през 2011 г. в ЕС живееха 20,5 милиона граждани на трети държави, които по принцип се разглеждат като имигранти в контекста на ЕС, което представлява около 4 % от общото население на ЕС, и 12,8 милиона граждани на ЕС, живеещи в държава членка, различна от тяхната, което представлява 2,5 % от населението на ЕС—27⁽⁴⁾;
9. възрастта на имигрантите варира в отделните държави членки. Повече от половината през 2011 г. са били на възраст между 20 и 34 години⁽⁵⁾;

⁽³⁾ За целите на настоящите заключения понятието „младежи с мигрантски произход“ ще се използва за характеризирани на законно пребиваващи млади хора, които са граждани на трета държава, независимо от това къде са родени, и тези, които са станали граждани на приемащата държава членка, но чиито родители са родени извън ЕС. За целите на настоящите заключения понятието „млади мобилни граждани на ЕС“ ще се използва да характеризира тези граждани на ЕС, които пребивават в страна на ЕС, в която те или техните родители не са били родени, като по този начин упражняват правото си на свободно движение и пребиваване по силата на Договора. Има ясно разграничение между правните рамки, които се прилагат спрямо граждани на трети държави и спрямо граждани на ЕС, които упражняват правото си на свободно движение. Следва да се отбележи, че всички мерки, които се отнасят до интеграцията, се прилагат до граждани на трети страни, докато приобщаването и активното участие в местното общество се прилага както за младите мобилни граждани на ЕС, така и за младите хора с мигрантски произход.

⁽⁴⁾ Евростат — „Статистика на фокус“ 31/2012.

⁽⁵⁾ Източник: Евростат (migr_pop2ctz).

⁽¹⁾ Член 2 от Договора за Европейския съюз.

⁽²⁾ ОВ С 311, 19.12.2009 г., стр. 1.

10. отрицателните последици на икономическата и финансовата криза за растежа и заетостта засягат особено силно младежите с по-малко възможности. По-конкретно процентът на младежката безработица в Европейския съюз е достигнал тревожни размери от над 20 % и продължава да нараства за лицата под 25 години. 21,1 % от младите хора на възраст между 18 и 24 години са изложени на риск от бедност;
11. събитията в региона на Южното Средиземноморие от края на 2010 г. насам поставиха началото на значителни движения на млади мигранти, което има преки последици за границите на ЕС;
12. Европейският фонд за интеграция на граждани на трети страни е насочен към насърчаването на европейското сътрудничество с оглед на предоставянето на сходни права, отговорности и възможности за всички ⁽¹⁾;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ:

13. формалното образование и неформалното и самостоятелното учене са от огромно значение за пълноценната интеграция и социално приобщаване. Всички млади хора следва да имат равен достъп до образование, обучение и до пазара на труда. Чрез интеграцията на младите хора с мигрантски произход в образователната система на приемащата страна, те могат да разширят своите знания, умения и компетентности, което значително да ги подпомогне в намирането на работа;
14. неформалното и самостоятелното учене подпомагат формалното образование и могат да подобрят социалното и икономическото приобщаване на младежите. Във връзка с това работата на младежките организации и възпитателите със и за младите хора, по-конкретно с тези с мигрантски произход, е от значение;
15. програмите на ЕС за финансиране подпомагат голям брой дейности за неформално и самостоятелно учене. Някои от програмите, например програмите за работа с младежта, са адаптирани към потребностите на младите хора и са достъпни за всеки млад човек, независимо от степента на образование, произхода и направения избор;
16. все повече проучвания показват, че младите жени и мъже с мигрантски произход продължават да се сблъскват със значителни трудности в сферата на образованието, на пазара на труда, както и в прехода от образованието към пазара на труда, въпреки че голяма част от тях са интегрирани в обществото или са родени в държавата на пребиваване ⁽²⁾; Освен това данните сочат, че младите жени с мигрантски произход са по-засегнати от безработицата и социалното изключване, отколкото младите мъже;
17. успешната интеграция на мигрантите е от основно значение за просперитета, взаимното разбирателство и комуникация не само между отделните мигранти и местното общество, но и за ЕС като цяло, тъй като тя допринася едновременно за икономическия растеж и културното богатство;
18. възможността младите мобилни граждани на ЕС и младите хора с мигрантски произход да реализират своя потенциал за активно участие на местно, регионално, национално и европейско равнище е важен фактор за постигане на по-успешно социално приобщаване и за осигуряване на стабилното, устойчиво и демократично функциониране и по-нататъшното развитие на обществата;
19. расизмът, ксенофобията и другите форми на нетърпимост продължават да бъдат сериозна загриженост в ЕС, включително във връзка с младите хора с мигрантски произход. Всички действия, насочени към младежи, включително тези с мигрантски произход, трябва да зачитат Хартата на основните права на ЕС, и по-конкретно насърчаването на недискриминацията, правата на детето и защитата на личните данни, и не следва да водят до стигматизиране на определена група;
20. осигуряването на стратегии за социално приобщаване следва да улесни участието на младите хора с мигрантски произход в демократичния, икономическия, социалния и културния живот.

ОПРЕДЕЛЯТ СЛЕДНИТЕ ПРИОРИТЕТИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА УЧАСТИЕТО И СОЦИАЛНОТО ПРИОБЩАВАНЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА С МИГРАНТСКИ ПРОИЗХОД:

Важно е да се насърчава пълноценното участие и социалното приобщаване на всички млади хора, най-вече на тези с мигрантски произход, по-конкретно чрез:

21. участие на всички млади хора в разработването, осъществяването и оценяването на всички политики, които ги засягат;
22. насърчаване на межкултурния диалог и разбирателството; а именно чрез активното включване в обществото на хора от различна културна среда в противодействие на дискриминацията, расизма, ксенофобията и други форми на нетърпимост;

⁽¹⁾ Решение 2007/435/ЕО на Съвета от 25 юни 2007 г. за създаване на Европейски фонд за интеграция на граждани на трети страни за периода 2007—2013 г. като част от Общата програма „Солидарност и управление на миграционни потоци“ (ОВ L 168, 28.6.2007 г., стр. 18).

⁽²⁾ Проучване на Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) относно мигрантите, малцинствата и заетостта (2011 г.).

23. насърчаване на равенството между младите жени и мъже, по-специално чрез предоставяне на равен достъп до качествено образование и обучение, както и осигуряване на плавен преход от образованието към пазара на труда;
 24. признаване на ключовата роля на неформалното и самостоятелното учене и на валидирането на постигнатите при тях резултати;
 25. отчитане на ролята, която играят младежките организации, в т.ч. мигрантските младежки организации, и други части от гражданското общество, в подкрепа на приобщаването на младите хора;
 26. активно участие на местните, регионалните и националните органи в прилагането на политиките за социално приобщаване, както и засилване на сътрудничеството им по въпроси, свързани с миграцията, в т.ч. подкрепа за участието и социалното приобщаване на младите хора;
 27. признаване на значението от научаването на официалния език или езици на приемащата страна, както и на други чужди езици.
- ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:
28. при разработването на политики и предоставянето на услуги да вземат предвид конкретните нужди на младежите с мигрантски произход и трудностите, пред които са изправени; да предоставят леснодостъпни услуги за млади хора, които са обект на дискриминация, ксенофобия и расизъм или са застрашени да се превърнат в такъв; отчитане на факта, че активната гражданска позиция [...] на младите хора се основава както на техните отговорности, така и на ангажимента им за активно участие в обществото;
 29. да насърчават социално-възпитателната работа с младежта и политиките за младежта, което може да засили активното участие, социалното приобщаване, солидарността и междукултурния диалог на младите хора и ще доведе до приемане на нарастващото многообразие сред всички млади хора, както и да разработят новаторски методи за социално-възпитателна работа на местата, където младите хора се срещат;
 30. да насърчават личностното развитие и благосъстояние на всички млади хора чрез възможности за социално-възпитателна работа с младежта, така че те да успеят да реализират потенциала си и да се превърнат в активни и ангажирани членове на обществото;
 31. да подкрепят активната ангажираност и участие на младежите с мигрантски произход в местните общности, по-конкретно по отношение на възможностите за неформално и самостоятелно учене;
 32. да осигурят по-голям достъп до културни, спортни и развлекателни дейности, предвид на това, че те представляват важни инструменти за социалното приобщаване на младите хора с мигрантски произход и младите мобилни граждани на ЕС;
 33. да разработят образователни системи и системи на обучение и да предоставят на преподавателите необходимото обучение и компетентности, които отговарят на специфичните потребности на всеки отделен учещ, в т.ч. по-добра подкрепа в процеса на учене за младите хора с мигрантски произход;
 34. да насърчават многоезичието на младите мобилни граждани на ЕС и младите хора с мигрантски произход и да подкрепят научаването на официалния език или езици на страната, в която живеят, за да им дадат възможност да усвояват знания и да участват пълноценно в образователните, културните и социалните дейности;
 35. да сътрудничат с възпитателите и младежките организации, в т.ч. мигрантските младежки организации, при разработването, насърчаването и подпомагането на достъпни **дейности за партньорско обучение**, за да насърчават взаимното уважение, толерантността и междукултурното разбиране;
 36. да насърчават социалното приобщаване в информационното общество, напр. чрез повишаване на медийната грамотност сред младежите с мигрантски произход;
 37. да подкрепят младите мобилни граждани на ЕС и младите хора с мигрантски произход в прехода от образованието и обучението до работата и да гарантират равен достъп за всички млади хора до схеми за гаранции за младежта в съответствие с националните законодателства и услугите;
 38. да насърчават участието на младите мобилни граждани на ЕС и младите хора с мигрантски произход в структурите за вземане на решения и да засилят ефективното им участие и принос към политиките и програмите, които ги засягат;
 39. да подкрепят изграждането на мрежи и да насърчават стратегически партньорства между младежките организации, в т.ч. мигрантските младежки организации, органите на местно, регионално и национално равнище, както и частния сектор, за организиране на водени от млади хора проекти и събития, които отчитат многообразието и насърчават приобщаването;
- ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:
40. да приобщат всички млади хора в разработването, осъществяването и оценяването на всички политики, които ги засягат;

41. да анализират положението съобразно пола на младите жени и мъже с мигрантски произход и да определят мерки за равни възможности и равенство между половете;
 42. да признаят важната роля на местното общество в подкрепата на младите хора с мигрантски произход в процеса на разширяване на знанията, уменията и компетентностите им посредством формално образование и неформално и самостоятелно учене и възможности за развитие;
 43. да използват по възможно най-добрия начин Европейската година на гражданите (2013 г.), за да поставят акцент върху мобилността и пълноценното участие на младите мобилни граждани на ЕС в европейското общество, както и да повишат осведомеността относно правата и отговорностите на младите мобилни граждани на ЕС и младите хора с мигрантски произход да насърчават сближаването и взаимното разбирателство;
 44. да насърчават многосекторното сътрудничество и единдействието на различните заинтересовани участници, които работят по въпросите на миграцията на национално, регионално и европейско равнище;
 45. да подкрепят програми и дейности, които улесняват достъпа до заетост, и да подобряват пригодността за заетост на младите мобилни граждани на ЕС и младите хора с мигрантски произход чрез професионално ориентиране и информация относно възможностите за заетост, образование и обучение;
 46. да разгледат възможностите за това услугите за информиране и консултиране на младите хора целенасочено да бъдат обърнати към младите хора с мигрантски произход, с оглед предоставяне на новаторско и съобразено с техните потребности информиране и консултиране при пряк физически или онлайн контакт;
 47. насърчаване и подкрепа за сътрудничеството между младежките организации, в т.ч. мигрантските младежки организации, и медиите в подкрепа на непредубеденото представяне на младите хора с мигрантски произход с оглед укрепването на социалното приобщаване;
 48. да приветстват приемането на предложената препоръка на Съвета относно валидирането на неформалното и самостоятелното учене и да признаят ключовата роля от страна на младежките организации, наред с другите участници, в предоставянето на неформално и самостоятелно учене, което е от първостепенно значение за младите хора с мигрантски произход;
 49. да се стремят да гарантират, че осъществяването на следващото поколение програми и други инструменти на ЕС, насочени към младите хора, са достъпни и адаптирани към потребностите на всички млади хора, и да засилят подкрепата и финансирането за младежките дейности на всички равнища, които са съсредоточени върху социалното приобщаване и межкултурния диалог на младите хора от страните в ЕС и от страни извън ЕС.
- ПРИКАНВА КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА ОБЛАСТИТЕ И НА КОМПЕТЕНТНОСТ:
50. да утвърждава добрите практики в областта на социалното приобщаване на младите мобилни граждани на ЕС и младите хора с мигрантски произход въз основа на проучвания по темата като доклада за политиката на Съвместния изследователски център относно информационните и комуникационни технологии за младежите в неравностойно положение и проучването относно „Стойност на социално-възпитателната работа с младежта“, което ще разграничи различните дейности в рамките на социално-възпитателната работа и тяхната стойност за младите хора в ЕС;
 51. да засили единдействието между свързаните с темата политики, по-специално връзката между стратегията на ЕС за младежта и приоритета за приобщаващ растеж на стратегията „Европа 2020“;
 52. да събере повече доказателства и познания относно участието и социалното приобщаване на младите хора с мигрантски произход и младите мобилни граждани на ЕС.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Политически контекст

1. Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 28 юни 2001 г. относно насърчаването на инициативността, предприемчивостта и творческия дух на младите хора: от изключване към изява ⁽¹⁾.
2. Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 22 май 2008 г. относно участието на младежите с по-малко възможности ⁽²⁾.
3. Закljučения на Съвета от 26 ноември 2009 г. относно образованието на деца с мигрантски произход ⁽³⁾.
4. Резолюция на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.) ⁽⁴⁾.
5. Закljučения на Съвета от 18 ноември 2010 г. относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване (2010/С 326/04) ⁽⁵⁾.
6. Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно социално-възпитателната работа с младежта ⁽⁶⁾.
7. Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно активното приобщаване на младите хора: преодоляване на безработицата и бедността ⁽⁷⁾.
8. Закljučения на Съвета относно преодоляване на детската бедност и насърчаване на благоденствието на децата, приети на 17 юни 2011 г. ⁽⁸⁾.
9. Закljučения на Съвета от 28 ноември 2011 г. относно езиковите компетентности с оглед на подобряване на мобилността ⁽⁹⁾.
10. Закljučения на Съвета относно Европейската програма за интеграция на граждани на трети страни, приети от Съвета по ПВР, декември 2011 г. ⁽¹⁰⁾.
11. Съобщение на Комисията относно Европейската програма за интеграция на граждани на трети страни ⁽¹¹⁾.
12. Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж ⁽¹²⁾.

⁽¹⁾ ОВ С 196, 12.7.2001 г., стр. 2.

⁽²⁾ ОВ С 141, 7.6.2008 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ С 301, 11.12.2009 г., стр. 5.

⁽⁴⁾ ОВ С 311, 19.12.2009 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 5.

⁽⁶⁾ ОВ С 327, 4.12.2010 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ ОВ С 137, 27.5.2010 г., стр. 1.

⁽⁸⁾ Док. 11844/11.

⁽⁹⁾ ОВ С 372, 20.12.2011 г., стр. 27.

⁽¹⁰⁾ Док. 18296/11.

⁽¹¹⁾ Com(2011) 455 окончателен.

⁽¹²⁾ Com(2010) 2020 окончателен.